www.svoboda-news.com

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
MAY 24 1921

Published and distributed under permit (No. 761), authorized by the Act of October 5, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX. — ЧИСЛО 118. — ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., СУБОТА, 21-го МАЯ, 1921. — VOL. XXIX. — No. 118. — JERSEY CITY, N. J., SATURDAY, MAY 21, 1921. — THREE CENTS

Бомба в майні.

„ДЕНЬ МАТЕВАНУ" ПРОМИНУВ СПОКІЙНО.

ВІЛЄМСОН, Вест Верджінія, 19. мая. — Сподіваних заворушень в Мінго Каунті, на котрі приготовано спеціяльну організацію обережности, не було. Зате случилися дві події, котрі свідчать, що спокою в страйковім окрузі ще нема.

Коло півночи невислідженї досі люди напали на Тулея, суперінтендента копальні в Рол. Він їхав власне зі зборів комітету обережности, коли на нього посипалися кулі. Він каже, що він був тоді якраз напротив табору страйкарів, що там мешкають в шатрах. Тулей вийшов ціло, але зате його помічникови куля перейшла через щоку, так що його треба було відставити зараз до лікаря.

В дві години пізнійше у будинку над майною Вор Ігел Ковл Ко. вибухла бомба, нищучи цілий будинок та спричиняючи шкоди на кількадесять тисяч долярів. Зараз раненько шериф та валка членів товариства обережности стали слідити за виновниками, взявши собі до помочи двох мисливських псів, котрих товариство купило попереднього дня. Собаки дійсно попали на слід зараз коло копальні, і вели шерифа кілька миль, але там серед ліса стратили слід.

АРЕШТОВАНО ЧОЛОВІКА, ПІДОЗРІЛОГО ЗА ВИБУХ НА ВОЛ СТРІТ

БЕЙОН, Ню Джерзи, 19. мая. — Тут арештовано 28-літнього трактмена Джіусепе де Філіпос, мешкаючого в сім місті, котрого обвиняють, що се він віз динаміт на Вол стріт в Ню Йорку минувшого року і спричинив великий вибух, котрий коштував життє коло сорок людий. Поліція каже, що його розпізнали 5 осіб, котрі зовсім певно мали ствердити, що се він повозив возом ,котрий віз динаміт в день вибуху на Вол стріт. Двох мущин та одна жінка мали без трудности розпізнати підозріного зпомежи кільканайцятьох вязнів, уставлених в ряд на поліційній стації. Федеральні власти обжаловують і думають судити Філіпа за те, що він хотів знищити будинок пробного уряду („есей офис") через підложенне бомби, котра, вибухаючи, понищила будинок відломками зелізза. Федеральні власти не можуть обвинувачувати його за убийства, які були наслідком вибуху, бо се належить до стейтових властий.

Увязнений каже, що в серпни та вересни минувшого року він займався перевозом овочів з Ню Йорку до Бейону. Кождого дня рано він наладовував свій віз овочами і доставляв їх до Бейону вчасно перед полуднем, а потім займався перевозом, що попало.

ВІДКЛИКАЮТЬСЯ ДО ГАРДИНГА ЗА РОЗБРОЄННЕМ.

ШІКАГО, 19. мая. — Конґрес для зменчення зброєнь, який відбувається тут, приняв нині одноголосно резолюцію, в котрій взиває президента Гардинга, щоби він скликав безпроволочно конференцію Злучених Держав, Япону і Анґлії в справі зменчення зброєнь та в той спосіб причинився до зменчення загального терпіння та нужди.

ПРОВІДНИКИ ЮНІЇ ЗРАДИЛИ РОБІТНИКІВ ЗА $20,000.

НЮ ЙОРК, 19. мая. — Підчас переслухання перед так званим Комітетом Локвуда, котрий розсліджує тепер будівляний промисл в нюйорськім стейті, виявилося, що предприємці, підчас страйку одної юнії домашних малярів, зорґанізували другу юнію, до котрої понабирано людий, зовсім не розуміючихся на малярстві, набраних денебудь; за 20.000 долярів кількох членів союза малярських юній зрадили страйкуючу юнію і признали нову „юнію" дійсною робітничою орґанізацією малярів. Потім ті самі продажні робітничі провідники примушували малярських предприємців наймати лише людий з нової „юнії", ба навіть виступали з бойкотом проти тих предприємців, що погодилися зі страйкуючою юнією.

ВЕЛИКИЙ СТРАЙК ШОФЕРІВ В НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, 19. мая. — Вчора почався великий страйк шоферів Блек енд Гвайт Таксі Ко. на котрий вийшли просто усі шофери сего предприємства, разом в числі коло пів тисячі людий. Причиною страйку було те, що предприємство відмовилося приняти назад на роботу чотирох шоферів, котрих відправлено з роботи, а котрих приняття назад домагалася юнія.

Юнія каже, що предприємці відправили їх тому, що вони не дали компанії 80 долярів на тиждень заробку. Після угоди межи шоферами та предприємцями, шофери мають діставати по 4 доляри 50 центів на день, за 8 або 9 годин праці, а за те мають дати компанії по 80 долярів зарібку кождого тижня; як що котрий заробить понад 80 долярів, то він має дістати з тої надвижки 20 процент (одну пяту). Шофери кажуть, що підчас війни легко було заробити і 100 долярів для боса на тиждень, але тепер і 80 долярів не можна.

КОРАБЕЛЬНІ РОБІТНИКИ ВСЕ ЩЕ ПРОТИ ВСЯКОЇ ЗНИЖКИ.

ВАШІНҐТОН, 19. мая. — Як лише появилася вістка в ґазетах, що страйкуючі моряки припоручили веденне переговорів в їх імени з властителями кораблів, зараз пішли чутки, що моряки хочуть годитися на зниженне заплати; з огляду на те, юнія моряків заявляє, що вона стоїть далі на становищи: „Жадної знижки заплати".

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА—СЕ СИЛА. —ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШИЙ ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ГРЕНД СТР., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

МАТИ ЗАСУДЖЕНА ЗА ПОМІЧ СИНАМ ДО УТЕЧІ.

Філаделфійський суд, котрий розбирав справу пані Еми Бергдол, відомої філаделфійської міліонерки та матери двох синів, з котрих кождий утікав перед американським військовим затягом, видав нині засуд. Паню Бергдол засуджено за поміч синам до утечі на один рік і один день тюрми; суд орік рівночасно, що він подарує її кару вязниці, як що вона заплатить до дня 13. липня сего року гривну в сумі 7,000 долярів. Подібні засуди запали проти чотирох других обжалованих засуджених за помагання втікачам, з котрих один сидить в тюрмі, а другий находиться на волі в Німеччині.

БОРОТЬБА ПРОТИ ПАЧКАРІВ ГОРІВКИ ЧЕРЕЗ КАНАДІЙСЬКУ ГРАНИЦЮ.

Прогібіційні урядники розповідають, як вони борються з пачкованнєм горівок з Канади до Злучених Держав.

Пачкарі уживають сильних автомобілів, котрими вони пускаються скорим бігом з канадійського боку на американську дорогу коло Равзіс Пойнт. На автомобілях правильно перевожено роблену дома горівку („гуч"), якої однак не продавано як самогонку, але переливано в старі фляшки зі старими наліпками і продавано як „стару". Урядники кажуть, що в богато случаях горівку варять правдиві артисти свого діла, котрі вміють штучно приправляти горівку фарбою так, що вона має запах та смак „старих" горівок. Більшість сих „артистичних" виробів дістається і продається в місті Ню Йорку, де їх ціна дуже висока.

Для боротьби проти сих пачкарів урядники уживають такого способу. Зараз коло границі уставляють вони на дорозі тяжкі автомобілі та траки, так що їдучий з Канади мусить або задержуватися або пробувати щастя їздою через рів. Коли появиться з канадійської сторони який автомобіль в повнім розгоні, урядники пускають на нього з дуже сильного рефлектора (приладу до збирання і кидання сильного світла) сніп осліплюючого просто світла, від якого осліплені їздці не бачуть куди їхати. Коли який шофер потрафив оминути ровом і автомобілі, розставлені на дорозі, і якби його не осліпило світло, то урядники отвирають стрілянину на ґазаліновий збірник та гумові колеса його автомобіля. Се на всякий случай помагає. Завдяки сим способом прогібіційні офіцире уважають пачкарство з Канади за збанкрутований бизнес.

ГОДЯТЬСЯ НА ПЕТЛЮРІВСЬКУ ПОЛІТИКУ СУПРОТИ ПОЛЬЩІ.

Як доносить „Дзєнник Людови", львівський орган польської соціялістичної партії, в Тарнові відбулася дня 6. цвітня нарада Ради Української Народної Республики; рада приняла з приводу заяви українського уряду таку формулу:

„Вислухавши декларації уряду і годячися на основні засади зачеркненої в тій декларації політики, Рада Републики прирекла урядови своє поперте та висловила своє довіре в справах відносячихся до політики уряду до Польщі".

СМЕРТЬ НАЙВИСШОГО СУДДІ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ВАШІНҐТОН, 18. мая. — Нині над раном помер тут Едвард Доглас Гвайт, начальник Найвисшого Суду Злучених Держав. Він умер внаслідок операції, якої доконано на нім в пятницю.

Уродився він в стейті Лузіяна 76 літ тому назад, де його батьки були богатими плянтаторами цукру. Через те й його симпатії були все по стороні полудневих стейтів. Підчас горожанської війни він вступив до полудневої армії. Коли полуднева конференція пріграла війну, він віддався студіованню права і скоро зробив поважну карієру. Маючи ледво 35 літ, він уже був сенатором. В 1894. році його іменовано членом Найвисшого Суду Злучених Держав, а в році 1910. републиканський президент Тефт іменував його, завзятого демократа і римо-католика, начальником сего суду.

СМЕРТЬ БУВШОГО МІНІСТРА ВНУТРІШНИХ СПРАВ.

РОЧЕСТЕР, Ню Йорк, 18. мая. — Тут помер в наслідок невдалої операції Френклин К. Лейн, котрий був в кабінеті Вилсона міністром внутрішних справ.

За небіщика говорили приятелі, що якби він був уродився три роки пізнійше, він бувби став президентом Злучених Держав; се був натяк на те, що Лейн вродився в Канаді, звідки його родичі переповідили до Америки в три роки по його уродженню. Через те, що він родився поза Злученими Державами, він не міг стати їх президентом. Але все він брав участь в публичнім життю Америки. Він родився 57 літ тому, в родині лікаря. Покінчив школи в Каліфорнії та взявся за ґазетярство, а потім став займатися адвокатурою. В 1905. році іменовано його членом комісії межистейтово їторговлі, а за президента Вилсона став міністром внутрішних справ; в тім кабінеті уважали його за найбільше розсудливого чоловіка.

КРАДІЖ З ВЛОМОМ В КРАМНИЦІ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕЛІЗНИЧНИКІВ У ЛЬВОВІ.

В ночі з 24. на 25. цвітня вдерлися злодії до крамниці українських зелізничників при улиці Земляковскої ч. 2. та забрали харчі і крамину на ціну кількох тисячів марок. На щастє, харчеві припаси не були великі, бо щойно в слідуючих днях мали бути з апровізації доставлені. Спричинена втрата є діймаюча, бо крамниця зелізничників не розпоряджає більшими фондами і по тяжкому переживанню ледви тільки стала на ноги. Львівська поліція, якій зголошено сю крадіж, не вважала досі за вказане зарядити слідження за злодіями.Ся байдужність уряду характеризує доволі теперішні львівські відносини.

МУКА, ЦУКОР І СІЛЬ ЗА ПОЕЗІЇ.

Большевики в Росії майже кождої неділі оголошують конкурси на белетристичні твори, пєси і картини. Давнійші умови конкурсу, коли платили грішми, не заохочували письменників і артистів. Тому під сю пору платять виключно харчами і мануфактурою. Наприклад за преміовану „комуністичну драму" дають 1 пуд муки, 10 фунтів цукру, 5 фунтів соли і черевики.

ФРАНЦІЯ ГРОЗИТЬ НІМЕЧЧИНІ ІЗЗА ГОРІШНЬОГО ШЛЕСКА.

ПАРИЖ, 19. мая. — Французький амбасадор в Берліні, Лоран, явився у німецького канцлера, д-ра Августа Вірта, і представив йому небезпеку, яка може повстати, коли далі будуть іти німецькі добровольці на Горішній Шлеск і коли не буде спинена висилка амуніції й оружя через границю.

Канцлер відповів, що німецьке правительство робить всі можливі заходи проти сього.

Шеф німецького генерального штабу, генерал фон Зехт, заявив, що видав строгий наказ, щоби оруже й амуніцію, яку забрано зі складів, відданих аліянтським контрольним комісіям, були назад звернені.

Мимо того відомости, які сюди наспіли, сповіщають, що богато Німців переходить границю на Горішній Шлеск.

АРЕШТОВАНИЙ ЗА НОШЕННЄ КОШИКА З ОВОЧАМИ.

Як невинний зовсім чоловік може попасти в біду через те, що другі пачкують горівку, показує пригода, яка случилася одному італійському робітникови в Ню Йорку.

Щоби справити своїй жені приємність на іменини, він купив її кошик гарних овочів. Зі своїми трома товаришами він всів на пором. Тут його кошик, старанно накритий папером звернув увагу одного полісмена, котрий їхав на тій самі фері, а котрому певно впало в голову підозріннє, що се може бути горівка. Він приказав Італіянцеви отворити кошик. Італіянець не хотів сповнити його приказу, і полісмен його зараз арештував. Двох товаришів арештованого стало переконувати полісмена, що арештований не має ніякого напитку коло себе. Тоді полісмен арештував і їх за перешкаджуваннє в урядованню.

Коли полісмен привів їх на поліційний суд, і суддя приказав поліції отворити кошик, показалося, що в кошику не було нічого кромі овочів. Все таки Італіянці пересиділи цілу ніч на поліції, а суддя кромі сего казав їм прийти за три дні на суд, щоби судити їх за невластиве поведенє. Третий товариш Італіянця пішов також на поліцію, але полісмен не підносив проти нього ніякого закиду.

ПОХОРОН РОЗСТРІЛЯНИХ ЧЕСЬКИХ ЛЕҐІОНЕРІВ.

Дня 24. цвітня відбувся в Празі похорон 42 чеських леґіонерів, розстріляних Австрійцями на італійському фронті. В похоронах взяли участь сотки тисяч народу. Сей день був днем національної жалоби в Чехословаччині.

НА ГЛУМ УКРАЇНСЬКОМУ НАСЕЛЕННЮ.

В неділю, 17. цвітня сего року відбувалася у Львові велика польська урочистість, яка була обчислена на глум українському населенню Галичини. Польські власти причіпали військові відзнаки обороцям міста Львова перед українськими військами. Сим обороцям надано найвисші польські військові медалі „Віртуті Мілітарі" та „Хрест відважних". Шопкою проводив ґенерал Розвадовський, котрий самий належав до тих, що попису вали підчас нападу на Львів.

Перша політична заява нового американського амбасадора в Анґлії.

АМБАСАДОР ПОЛКОВНИК ДЖОРДЖ ГАРВІ ЗАЯВИВСЯ ЗА ПРИЯЗНЮ АМЕРИКАНСЬКО-АНҐЛІЙСЬКОЮ І СКАЗАВ, ЩО АМЕРИКА НЕ ВСТУПИТЬ ДО ЛІҐИ НАРОДІВ.

ЛОНДОН, 19. мая. — Сьогодня вечером „Клюб Поломників" (Пилгримс Клоб) приймав на вечері нового американського амбасадора у Великій Британії, полковника Джорджа Гарві. На вечері було богато визначних гостий. Крім кількох ще інших членів американської амбасади в Лондоні були теж британські міністри і визначні політики. Між іншими був премієр Давид Ллойд Джордж і міністер заграничних справ лорд Корзон.

На вечері американський амбасадор полковник Джордж Гарві виголосив довшу політичну промову. Ся промова має своє значіннє яко перша політична заява представника президента Гардинґа в Европі.

Амбасадор Гарві наперед вказав на тісні звязи, які лучать дві великі нації англійської мови ,Америку й Анґлію, кажучи, що їх лучить не лише расове походженнє і культура, але і приязнь та спільні інтереси.

Далі говорив про президента Гардинґа, підносячи його прикмети яко чоловіка скромного але смілого, а притім ідейного, свободолюбного і засадничого, котрий від старих американських засад нізащо не відступить. Зазначив, що середуці стейти Злучених Держав видали мужів на президентів твердого характеру, від Линколна до Гардинґа, себто республиканців.

Потім перейшов до теперішньої міжнародної політики Злучених Держав, заявляючи, що Злучені Держави не хотять нічого мати з Лігою Народів.

Він так сказав:

„Я хочу розігнати всякі здогади, буцімто Злучені Держави могли би приступити до Ліґи Народів.

„Теперішнє американське правительство не могло би, не обманюючи своїх творців, а я можу Вас запевнити, що не буде мати нічого спільного з Лігою Народів, або якоюнебудь комісією чи комітетом, одвічальним прямо чи посередно перед нею.

„В деяких кругах ще й досі вірять, що Америка може вступити до Ліґи Народів, а я Вам кажу, що се абсурд, бо американське правительство мусить іти за голосом виборців. При останніх виборах на 25 міліонів голосів 7 міліонів більшости сказало, що не хоче, аби Америка приступала до Ліґи Народів і вона не приступить".

Говорячи про участь Злучених Держав у світовій війні, полковник Гарві сказав:

„Ми вступили до війни для оборони Злучених Держав, а не европейських держав. Ми не були загорді до войовання, але теж і не були боязкі. Се ціла правда про сю справу. Ми прийшли і помогли скоротити війну. От і все.

„Тепер Америка готова до праці з Анґлією. Передівсім ізза інтересів своїх, а друге тому, що се є корисне для обох країв.

„Ми не вирікаємось ідеалізму, але ми переконались недавно, що ідеали перемінюються на оману, яка є небезпечна і безхосенна".

ВІДПОВІДЬ БРИТИЙСЬКОГО ПРЕМІЄРА ЛЛОЙДА ДЖОРДЖА.

На промову американського амбасадора полковника Джорджа Гарві відповів премієр Давид Ллойд Джордж.

Він наперед привитав його, кажучи, що витає його і цінить яко знаменитого публициста, котрий віддав великі прислуги для справи аліянтської.

Потім сказав, що радіє, що Америка візьме участь в аліянтських конференціях, а зокрема, що полковник Гарві буде заступати Злучені Держави в Найвисшій Раді.

Відтак говорив, що се, що Америка брати-ме участь в міжнародних радах, буде мати благодатній вплив на Европу.

Стара Европа — казав він — і досі живе ще покрита хмарою стародавніх спорів і боїв. Часом тяжко найти шлях до виходу, а інколи годі бачити світло дня.

В центральній Европі є спори, які тривають цілі століття. „Я ніколи не вірив — казав Ллойд Джордж — аж до самої мирової конференції, що там є стільки сумних спорів, та що вони так глибоко закорінились". Се спори кроваві, які тепер тільки відновились по століттях. Вони тепер переняли нові ґенерації пімстою і пімстою за пімсту. Як то війна не є остання, то слідуюча лишить з Европи попіл.

Оттому, казав Ллойд Джордж, він є за співучастю Америки в полагоді міжнародних спорів, бо Америка спокійно, здорово і без упереджень глядить на світ.

САМОВІЛЬНА ПОЛІТИКА ФРАНЦІЇ.

ЗАГРОЗА ЗІРВАННЯ АНҐЛІЙСЬКО-ФРАНЦУСЬКОГО СОЮЗА.

ПАРИЖ, 19. мая. — У відповідь на запит правительства Великої Британії, як Франція поставиться до справи німецько-польського спору за Горішній Шлеск, французький премієр Бріян відповів через ґенерального секретаря міністерства заграничних справ Филипа Бертельота, що Франція пішле свої війска в німецьку долину Рур для оборони польських претенсій до Шлеска.

З уваги на сю заяву в дипльоматичних кругах представляють недавню осторогу британського премієра Ллойда Джорджа на адресу Франції проти самовільного наїзду Франції на Німеччину — ЯКО ЗАГРОЗУ ЗІРВАННЯ АНҐЛІЙСЬКО-ФРАНЦУСЬКОГО СОЮЗА.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays. at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association. Inc

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918

SUBSCRIPTION RATES: Three cents the copy.

One year ..... $ 7.00	На рік ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75	На пів року ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00	На три місяці ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.	В Джерзи Ситі і заграницею.
One year $10.00	На рік $10.00
Six months ..... $ 5.00	На пів року ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75	На три місяці ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА
Поодиноке число три цента.

За кожду зміну адреси платяться 10 центів

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery

За оголошення редакція не відповідає

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N J

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ!

ОРГАНІЗУЙТЕСЬ ДЛЯ НЕСЕННЯ ПОМОЧІ СТАРОМУ КРАЄВИ!

ВІДСИЛАЙТЕ ЗБІРКИ СЕЙЧАС, І РАТУЙТЕ ГОЛОДНИХ ХОРИХ, ВДІВ І СИРІТ!

ПОДАВАЙТЕ ДО ВІДОМА ЧЕРЕЗ ГАЗЕТИ, ЩО ВАША ГРОМАДА ЗРОБИЛА ДЛЯ РАТУНКУ РІДНОГО КРАЮ!

Поляки занепокоєні справою Східної Галичини.

Львівська польська часопись „Газета Вечорна", ч. 5807 з дня 29. цвітня, 1921, пише:

„Стрічає нас нова, просто нечувана неподіванка. Отсе Секретаріят Ліги Народів опублікував два нові акти в справах, що торкаються безпосередно Польщі. Один з тих актів, — як виходить з тексту — є передруком меморіялу, розісланого в 1920 р. німецькими евангеликами, котрі жалуються на мнимий гнет релігійної меньшости в Польщі. Другий документ, виданий коштом Ліги Народів і розісланий стараннем Секретаріяту, се нове письмо президента Ради Української Західної Республіки, Петрушевича, В СПРАВІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ. В сім документі Петрушевич дякує Раді Ліги Народів за його рішенне і перфідно (?) старається перекрутити (?) її значіннє, доказуючи, що рішеннє Ліги Народів стануло на становищі, що СУВЕРЕННІ ПРАВА У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ ПРИСЛУГУЮТЬ АЛІЯНТСЬКИМ ДЕРЖАВАМ, а не Польщі, і вважає се ВСТУПОМ ДО ПРОГОЛОШЕННЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ НЕЗАЛЕЖНОЮ ДЕРЖАВОЮ НА ВЗІР ШВАЙЦАРІЇ".

Ся несподіванка для Поляків не є перша і не є послідна. Держава, зроблена аліянтами, коли хоче самовільно, проти волі аліянтів господарити і займати се, що є в розпорядимости аліянтів, мусить бути приготована на несподіванки.

Таких несподіванок ще буде більше.

Справа політичної оборони Східної Галичини.

Около 50 українських громад і товариств приступило на поклик Екзекутиви У. Н. Комітету до оборони Східної Галичини у Вашингтоні.

Вони вислали вже перший меморіял до сенаторів і конґресменів у Вашингтоні, що вибрані з їх світів.

На ті меморіяли і долучені до них листи вже богато сенаторів і конґресменів прислало відповіди, що полагодять справу, вносячи меморіял в палаті з домаганнем, щоб його передано комісії заграничних справ палати послів чи сенату Конґресу Злучених Держав.

Перед нами урядовий друкований звіт Конґресу Злучених Держав що зветься „Конґресовий Рекорд", який друкується кождого дня (з виїмкою, як в часі вакацій нема жадних засідань Конґресу ані комісій обох його палат) із звітами про хід нарад в палаті послів і сенаті. Се число 18. звіту, із засідання сенату з дня 2. мая, 1921, І. сесії 67-ого Конґресу.

В сьому звіті подано, що сенатори ПІТЕР ДЖ. ҐЕРРІ, із стейту Ровд Айленд, і ЧАРЛЗ Е. ТАВНСЕНД із стейту Мишиґен, внесли у сенаті Конґресу Злучених Держав українські меморіяли, які сенат ухвалив передати до своєї комісії заграничних справ.

Сенатор Ґеррі заявив, що предкладає меморіял, підписаний о. МИРОНОМ ЗАЛІТАЧЕМ і БІЛЬШЕ ГОРОЖАНАМИ З ВУНСАКЕТ, РОВД АЙЛЕНД, а сенатор Тавнсенд заявив, що предкладає меморіял від УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО КОМІТЕТ З ГЕМТРЕМК, МИШЕГЕН.

В „Конґресовому Рекорді" є видруковане однозвучне домаганнє меморіялів, предложених обома сенаторами.

Се домаганнє звучить:

Меморіял відноситься до справи Східної Галичини. В ньому міститься прошенне до правительства Злучених Держав, щоби признало Східну Галичину, разом з північною Буковиною, независимою державою яко Західно-Українську Республіку; щоби правительство Злучених Держав признало законне правительство Західно-Української Республіки, іменно правительство установлене Українською Національною Радою під проводом д-ра Евгена Петрушевича; та щоби правительство Злучених Держав яко один з тимчасових суверенів Східної Галичини, домагалось від Польщі, щоби сейчас опорожнило Східну Галичину.

На другий тиждень дістанемо всі числа „Конґресового Рекорду" теперішньої сесії і подамо, кілько інших сенаторів або конґресменів внесло меморіяли в обох палатах Конґресу.

Крім того подамо звіт про вислані меморіяли і відповіди від сенаторів і конґресменів, які вже досі українські товариства по ріжних місцевостях одержали і нам прислали до поміщення у „Свободі".

Справа Східної Галичини перед міжнародніми аліянтськими зборами.

ВАЖНІ ПОСТАНОВИ РАДИ ЛІҐИ НАРОДІВ ПРО СХІДНУ ГАЛИЧИНУ, ПЕРЕДАНІ АЛІЯНТСЬКИЙ КОНФЕРЕНЦІЇ АМБАСАДОРІВ.

Польський варшавський дневник „Ґазета Варшавска" помістила (в ч. 112. з 26. цвітня, 1921) допись від свого кореспондента К. Смоґоржевського про справу Східної Галичини, в якій пише:

Справа Східної Галичини, котра дотепер не є розвязана з точки погляду міжнародного права, **може бути кождої хвилі вписана на дневний порядок нарад Конференції Амбасадорів, як лише зажадає одна з чотирох аліянтських держав, репрезентованих на Конференції.** Ліґа Народів переказала вже конференції амбасадорів ціле звідомленнє, що відноситься до справи Східної Галичини. 29 українських документів враз з польською нотою, котрій товаришить 7 залучників, а також нотою ґенерального секретаріяту Ліґи дрімає вже в картонах секретаріяту Конференції Амбасадорів у відділі „до полагоди".

Дальше розповідає кореспондент, що Українці вже рік тому задумали звернутись зі своїми зажаленнями до Ліґи Народів. Перший український документ, що домагався від Ліґи Народів порішення про справу статута Східної Галичини, носить дату 28. цвітня, 1920. Опісля пійшли інші. Вже 26. січня, 1921, ґенеральний секретар Ліґи Народів сер Ерик Дроммонд виготовив меморіял в справі Східної Галичини. В тім меморіялі представляє він справу Східної Галичини і витягає з неї таке заключенне, що від останнього рішення Найвисшої Ради в тій справі (22. грудня, 1920) **„Східна Галичина находиться фактично в стані окупації".** Його меморіял кінчився ось-якою заміткою:

До аліянтських та зсоюзних держав належить взяти під увагу документи, що відносяться до долі мешканців того краю, **тому що ті мешканці не користають навіть з прав меньшости, які були би їм забезпечені, колиб належали до польської республіки.** Рада Ліґи Народів без сумніву схоче звернути увагу урядів аліянтських та зсоюзних або Конференції Амбасадорів, в котрій є репрезентовані ті уряди, на документи, які їй надіслано.

Далі К. Смоґоржевський пише:

І справді Рада Ліґи Народів занялась тою справою на своїй останній сесії в Парижі, на засіданню 23. лютого. Дня 24. лютого Рада приняла в справі Східної Галичини звіт п. Павла Гіманса, котрий низше подаю. **Звертаю увагу читачів на уступи, котрі трикратно зазначують, що Східна Галичина находиться тільки під польською військовою окупацією.**

Ось текст звіту п. Гіманса:

Ліґа Народів.

Положенне населення Східної Галичини.

Звіт зложений п. Гімансом, представником Бельгії. Принятий Радою Ліґи Народів 24. лютого 1921 р.

З меморіялу Секретаріяту Рада Ліґи Народів довідується про характер і розмір справи, о котрий розходиться в справі Східної Галичини.

Під адресою голови Ради Ліґи, а також голови Збору, і вкінці ґенерального секретаріяту, вислано поважну скількість документів, що відносяться до **положення того краю під режімом польської окупації. Ті документи походять від українських організацій, установлених тепер у Відні, Парижі і Ню Йорку.** Головна з тих організацій, Українська Національна Рада Східної Галичини, є переємником льокального уряду, що в 1919 році боровся проти Поляків. Ми не є в змозі видавати судів про вартість тверджень, які обіймають ті документи, ані не можемо переконатися, в якій степені їх автори репрезентують теперішню думку українського населення в Галичині.

Покликуюсь на той короткий зміст їх зажалень, що знаходжу в меморіялі Ґенерального Секретаріяту. Населенне Східної Галичини, заявляють автори петиций, не може покликуватись для запевнення собі охорони ані на договір про меньшости, підписаний Польщею, бо він може бути примінений тільки в межах польської держави; **ані на постанови проєкту мандату, приготованого в 1919 році Мировою Конференцією, тому що той проєкт понехано;** ані навіть на ґарантії, предвиджені ґаґською конференцією, що відносяться до населення заселяючого землі, котрі находяться під режімом військової окупації, тому що ту конвенцію заключено перед відбудовою Польщі.

Що може, що повинна вчинити Ліґа Народів?

Коли для ствердження правного положення Східної Галичини, що тепер фактично находиться під польською військовою окупацією, — заглянемо до трактату, підписаного в Сан Жермен, тому артикулі 91 читаємо, що **Австрія переказує всі свої права до тої провінції головним аліянтським і зсоюзним державам, котрі пізнійше мають рішити про її долю.**

Ізза недостачі формального і означеного мандату, Польща за згодою головних аліянтських і зсоюзних держав **заняла і дальше окупує Східну Галичину. Отже до тих держав, що виконують тимчасову суверенну владу над сею територією, належить перевірка всяких зажалень,** в роді тих, котрі до нас спрямовано, також витягненне з них всяких практичних заключень, які їм видадуться вказаними.

Нашим обовязком є отже передати їм документи, котрі ми одержали. Тому отже пропошу Раду згодитися на гадку, яку обіймає меморіял, котрий нам роздано.

Ми повинні звернути на повисші документи увагу головних держав, що підписали трактат в Сан Жермен. Найкрасшим до того способом буде переказати се звідомленне Конференції Амбасадорів, в котрій є заступлені ті держави, а також переказати наш звіт і нашу резолюцію урядам тих держав, і теж польському урядови.

Крім того польський уряд повідомив мене через п. Ашкеназе, свого представника, що в короткому часі вручить Раді ноту з відповідю на твердженнє авторів петиції. Належалось би, аби та відповідь була переказана Конференції Амбасадорів з тогосамого титулу, що й инші документи. Треба собі бажати, щоби ту відповідь видруковано і роздано членам Ради.

В місяць по приняттю Радою наведеного звіту, Секретаріят Ліґи Народів переслав п. Юліянови Камбоновови, голові Конференції Амбасадорів звідомленне в справі Східної Галичини з отсею нотою:

Ліґа Народів.

Женева, 29. марта, 1921.

Пане Президенте:—

Тому що від минулого літа Ліґа Народів одержала поважну скількість документів ріжного походження, що відносяться **до положення Східної Галичини під режімом польської окупації,** Рада Ліґи Народів, зібрана в Парижі дня 24. лютого с. р., застановлялась, що могла би зробити з тими документами. Познадомившись із змістом меморіялу ґенерального секретаря Ліґи Народів з дня 26. січня с. р., згідно з внесеннями звіту п. Гіманса, делеґата Бельгії, постановлено переказати звідомленне сеї справи Конференції Амбасадорів, в котрій є заступлені головні держави, що підписали договір в Сан Жермен.

Згідно з тою постаною маю честь переслати Вашій Ексцеленції, крім звіту п. Гіманса і в горі згаданого меморіялу, копії 29 документів, які одержала Ліґа Народів і котрі обіймають собою **зажалення проти режіму польської військової окупації в Східній Галичині.** Докладний спис документів, уложений в хронольоґічнім порядку, є долучений до сеї ноти. Окрім того долучую до сеї посилки, згідно з рішеннєм Ради, копію листу з прилогами, з яким звернувся дня 28. лютого с. р. до Ради Ліґи Народів п. Ашкенази, делеґат польського уряду, у відповідь на закиди проти режіму польської окупації в Східній Галичині.

Маю честь подати до Вашого відома, що згідно з постановою Ради повідомляю про се переказанне уряди держав, заступлених в Конференції Амбасадорів; заразом переказую їм звіт п. Гіманса.

Будьте ласкаві приняти, Пане Президенте, заяви мого поважання,

(підпис) **Анцільотті,**
виконуючий ґенеральний секретар
Ліґи Народів.

Як видно із змісту наведеної ноти,—крім 29 українських документів і ноти Ашкеназе (з 7 залучниками) Ґенеральний Секретаріят Ліґи долучив ще до своєї ноти три залучники: меморіял ґенерального секретаря, звіт п. Гіманса і подрібний спис українських документів.

НАРОДНЯ ДОЛЯ.

Кождий нарід власну долю
Зустрічає з творчих рук
Серед крови, серед болю,
Серед сліз і мук.

Кождий нарід, як дитина,
В крові родиться на світ,
В болях, в муках ясна дитина
Йде йому привіт.

Без устанку, без упину,
Серед праці і терпінь
Нарід змінює терпіннє
В цвіт для поколінь.

І святі кладе престоли
Серед ґраниць і руїн;
По дорозі терне коле,
Кров тече з колін

І з любови кровю серця
Підливає волі цвіт;
Поростає в дужі перця
Серед довгих літ.

Як дитина власну долю
Зустрічає з дворчих рук
Серед крови, серед болю,
Серед сліз і мук.

Микола Віконський.

NEWARK, N. J.

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

устроє **Українська Музика тов. „Запороже" в Нюарку, Н. Дж.,** при співучасти **Чехословацької Бандн, в суботу, дня 21. мая 1921 р.** в Bohemian Auditorium, 56—19th Ave. & 17th St., Newark, N. J. В програму входять 11 точок музичних і вокальних. Дірігент Банд: проф. Рудольф Пенкер. **По концерті баль** до 2-гої год. рано. Вступ: І-рядне 75 цнт., II-рядне 50 ц. Початок о годині 7-ій вечером. За присутність на нашім концерті і бали ми отсим з гори сердечно дякуємо!

Управа тов. „Запороже" в Нюарку.

НА ПОМІЧ СТУДЕНТАМ.

„Злучений Комітет Помочі Україні", в Нюарку, вислав на руки проф. М. Грушевського $100.00 на поміч українським студентам в Відні.

Василь Кузів, предс.

BROOKLYN, N. Y.

Заходом **Комітету Помочи Рідному Краєви і тов. Укр. Боян** в Бруклині, Н. Н., буде устроєний **ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ** в память 60-тих роковин смерти нашого мужнього поета Тараса Гр. Шевченка, **в неділю, дня 29. мая 1921 р.** в гали церковній при 162 North 5th St., о год. 5. пополудни.

Атракційною стороною концерту будуть виступи нашого славного співака п. Михайла Зазуляка. Хори під управою п. В. Савіцького. Декламацію виголосить п. М. Пухаль.

Вступ для дорослих 50 цнт., діти висше 7 літ 20 цнт.

Дохід призначений на потребуючих з рідним краю. 12,1823

Обовязком кождого Українця і Українки бути присутним на концерті.

ЗА КОМІТЕТ ПОМОЧИ РІДНОМУ КРАЄВИ:
Григорий Бардяк, предс.;
Павло Войтович, кас.;
Роман Кузьма, секр.

МАЛИЙ ФЕЛЄТОН.

З ДОРОГИ ЖИТЯ

ЧЕРЕЗ ПУСТИНЮ.

Люблю іноді вслухуватись у гомони, що летять з поваленої у війні Німеччини.

Я переконаний, що в цілому світі слухають їх з більшою або меньшою увагою. Бо як донедавна вражав усіх дух німецької гордости і бути, так сьогодня поневолі мусить звернути на себе увагу дух німецького гарту і незломности. Горда, острогами і шаблею побренькуюча Німеччина подалася взад; програла війну на фронтах і поза фронтами. На чергу для прийшла ДРУГА НІМЕЧЧИНА — незломних душ, незахитаної віри, невтомних мозків, жилястих, нестружених рук.

Побіджений німецький нарід не зазнавсь у вірі в свою красше будуче; не похилив голови у зневірі; не опустив безвільно рук. В побідженій державі приборкане війно житте вертає щораз то більше у правильне, природне русло; плуг оре скибу; над містами пливуть хмари фабричних димів; у варстатах дзвоної праці не вгаває робота. Народ мовчить, трудиться з напруженнем всіх сил і боронитьеся від оборожі, яку на нього хотять вкласти побідники.

Недавно промовляв унімецькому парляменті бувший міністер заграничних справ, СІМОНС.

Над Німеччиною все ще стоїть грізна хмара величезних воєнних відшкодовань. Німецький уряд боронитьеся; бореться; переконує; пересилає щораз то нові предложення; кличе посередників.

І говорив Сімонс: „І для насильства є межі, яких ніякий нарід не стерпить. Небезпечно наближатись до сих меж... Я переконаний, що німецький нарід зуміє перетривати теж і санкції. Німецький дух не дасться погнобити. Ми бачили сей дух у Східній Прусії, на Горішньому Шлеску, в Шлезвіґу і в Тироли. КОЛИБ НАМ НАВІТЬ СОРОК ЛІТ ДОВЕЛОСЯ ПІТИ ПУСТИНЕЮ, ТО ПРЕЦІНЬ КОЛИСЬ УВІРЯДЕМО В ОБІТОВАНУ ЗЕМЛЮ СВОБОДИ". Поневолі пригадується давне время люте німецького народу й німецької держави, коли то розбита Наполеоном Німеччина переживала найтяжшу добу; коли в Берліні був ґубернатором французький маршалок, а Фіхте виголошував свої палкі „промови до німецького народу"...

І в нас був Фіхте, що в грізну годину кликав:

„ЛЮБІТЬ ІІ ВО ВРЕМЯ ЛЮТЕ" — та треба нам сеї віри, гарту і незломности, що була у Фіхтових земляків.

ТИБЕРІЯ ГОРОБЕЦЬ.

НЕ ДАЙТЕ ХЛІБА БРАТОВИ-КАЛІЦІ!

Чи чули що за партію ревунів?

Іван Бовдур є одним із визначніших її членів. А визначається він громовим голосом, і таким, що перекричить хотьби які збори.

Коли на одній конвенції поставили внесеннє, щоби організація дала запомогу бідним та калікам, що окалічіли в боротьбі за рідний край, Бовдур сам оден підняв такий рев, що і не чути було скавуління гуртка його одностороннників. Коли його товариші пищали: **„Не дати буржуям!", „Проч із жебрацтвом!"** і піднялися виказувати, що хлопські сини Галицької Армії це такі-ж капіталісти як Ракефелер, Морґен і Ротшілди, наш Іван гукав все тільки **„На так, на так!"** Те славне „гаканне" поборало увесь конвенційний гук. Вже і похрипли усі; позамовкали умучені, — тільки Бовдур, наче єрихонська труба, рипів все своє: **„На так!"** Треба було аж кількох друзяк, щоби загатити той ніягарський голосопад. Аж три хустинки запхали у рот, заки погасили громове одушевленнє ґрева.

Може колись який ревунський геній-різбар поставить памятник цему „чемпіонови" ревунів. Немов уже бачу у большевицькім пантеоні фіґуру чоловіка з широко-широко роззявленим ротом, до котрого здіймаються три руки, з трома хустинками, — всі три коло самої пащеки героя. Усюду двох держить за ноги, двох за руки. Під усім підписано: „Єдиноборець за новий лад".

Коби який історик взявся списати усі подвиги Івана Бовдура, вийшла би чимала монографія. Де тільки заповідали яке віче, чи збори, на поратунок батьківщині, гурмою лізли ревуни, — а вжеж певне між ними наш герой. Нераз прийшлося потерпіти, то від своїх „буржуїв" то від уніформованих „защитників американського капіталізму". Якби зібрав до купи усю силу, які вороги зужили, при ріжних оказіях, на здорове лице Івана, то тою силою міг би певне піднести з півтора тони. Але на щасте не було зборів кождої днини. Було досить часу втратити „чорні окуляри"; звернути ніс на пряму дорогу та „пофіксувати" зуби у дентиста.

Та коли згадуємо за ті мучеництва „страстотерпця св. комуни" — вжеж і слід піднести його як побідника.

Бовдурова це виключно заслуга, що розвязано два великі збори, на котрих сотки людий тільки на те зійшлися, щоби зібрати складку на поміч нещасним у далекій вітчині. Його-то реч довів до того, що усі мусіли розійтися; — ізза галасу та гуку годі було вести яку-небудь нараду.

Не диво, що ті дві „побіди" були наче бальзам на серце Бовдура. Він ними гордився; ними потішався у чорній годині, коли приходилось вилітати з якої галі „на воздухах" серед акомпаняменту копняків та стусанів.

Длячого Бовдур був ревуном і бажав розбити всяке діло, що могло помогти рідному краєви, я не знаю, та, мабуть, і він не міг би сказати, чому. Я міркую, що воно було із ним так, як буває загалом у нашій суспільности. Декілька фраз, саєдно повторюваних у часописі та в гуртку товаришів, стає нашому братови такою дурійкою, що ізза неї нічого і не хоче і не годен бачити. Навчать, як сороку, „белендіти „буржуй, пролетар, рабочий клас" — а нам здається, що вже всю правду і кривду розчовпали до грунту.

* * *

Вчера одержав листа від Івана Бовдура. У нім дослівно пише так: **„Скажіть усім, що я був дурень і дурнями є всі, що противіяться ратунковій акції у сїарім краю".**

У довгім писмі переказує із 2-ох листів, які дістав від свого батька в Галичині і від брата каліки, — на чужині. Батькові попала до рук газета з Америки, з котрої довідався о незлидних „подвигах" свого сина. Проте виганьбив у листі як має бути, та виказав заблудшому, що він сам і стара мати тим тільки й держаться в живих, що одержують поміч з Українського Горожанського Комітету у Львові. А синок і сам не поміг, ще й другим не давав той поратунок складати.

У печальнім листі брат розказує, як у бою з Ляхами втратив обі ноги; як місяцями мучився у шпиталі; та що не має, ізза нахабної Польщі, вертатись до краю. Живе на чужині з підмоги комітету для немічників (інвалідів).

А він, окаянний, проти запомоги, на конвенції та по вічах ревів. А частинюю із тих збірок живе його брат, що в боротьбі за волю калікою став...

Бовдурів лист кінчиться тим, що вже вісім місяців не робить — захворів був, а відтак безробітте — та просить щоби написати до часописий, щоб люди не вгавали складати запомогу, і щоби лінчували тих, котрі стоять на перешкоді помочі старому краєви.

Розуміється, що лінчованнє годі, пропаґувати, але просьбу щодо заохоти чиню радо, оголошуючи отсей факт, змінивши тільки його прізвище у „Свободі".

Може неоден, заки зачне горлати, подумає, що хто зна, чи не віднимає він хліба від уст власного батька, матери, сестри або брата. **Н.**

Closely bound

Не переплачуйте Шифкарти!

Ви не повинні платити за шифкарту ані цента більше, лише таку суму, по якій продає компанія. А шифкарти коштують з Ню Йорку 3. клясою:

До Гамбурга	$125.00	До Перемишля	$107.70
До Данцига	135.00	До Львова	108.40

Також в справі пашпортів і спровадження родини з краю проситься відносности устно або письмено до:

PASSENGER INFORMATION BUREAU

(в Українськім Народнім Домі)

217-219 E. 6th STREET, NEW YORK CITY

ЯК ТДУТЬ УКРАЇНЦІ ДО КРАЮ

то їдуть найбільше тільки через

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

бо кождий Українець знає що задача нашої інституції є боронити Українців перед ріжними ошуканцями яких тепер є тисячами. Тисячі Українців посвідчать вам за нашу довго-літну чесну обслугу. Заразом свідомий Українець знає що кождий чужинець підпирає тільки свої власні інституції — чому Українці не мають підпирати свої? ПАШПОРТИ ВИРОБЛЯЄМО В КІЛЬКОХ ДНЯХ.

СПРОВАДЖУЄМО РОДИНИ з краю до Америки.

ГРОШІ ПЕРЕСИЛАЄМО через Земельний Банк у Львові, скоро і під гарантією. За 8 тижнів ми доставляємо почтові посвідки. Пишіть або приходіть до котрогонебудь нашого офісу.

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.

Головний офіс: 520 E. 6th Street, NEW YORK, N. Y. А. ПАШУК, през.

Філія: 322 N. 8th Street, PHILADELPHIA, PA. М. ТИХАНСЬКА, секр.

Чи Ваші гроші є забезпечені?

ЗАКИ купите який уділ (стак) або вкладаєте Ваші гроші на що инше, зайдіть до сусідного Вам бюра банку THE CLEVELAND TRUST COMPANY, де Ви найдете урядника, котрий радо розглянє Вашу справу і дасть Вам пораду.

Такий урядник банку розмовиться у Вашій мові і порадить Вам і в других Ваших справах. Сю обслугу уділяється безплатно.

The Cleveland Trust Company

СТАН МАЄТКОВИ $121.000.000.

ЧОТИРИ КОРОТЕНЬКІ БЛЬОКИ від СТАЦІЇ ПЕНСИЛЬВЕНІЯ і недалеко стації ГРЕНТ СЕНТРАЛ (коло семої евні)

Що є великою вигодою для приїзджаючих до Ню Йорку, бо кождий перейде пішки зі стації до нашого бюра і готелю і не потребує їздити з пакунками по Ню Йорку незнаними стрітками та собіями.

ТОМУ КОЖДИЙ їдучий до краю повинен се зрозуміти і заощадити собі клопоту та удатися впрост зі стації до нашого бюра, котре є чисто українське і посідає правдиве заступництво всіх ліній корабельних.

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ І З КРАЮ через ГАМБУРГ, БРЕМЕН, ГДАНЬСК, АНТВЕРП, РОТЕРДАМ, ТРИЄСТ і инші порти на найлучші і найбільші кораблі.

Кабіни резервуємо наперед.

Наша ціль є охоронити Українців перед здирством та ріжними клопотами. Памятайте на клич СВІЯ ДО СВОГО. Пишіть і заходіть.

STEPHEN DEMBITSKY,

ALL SLAV STEAMSHIP AGENCY

204 West 27th Street, NEW YORK, N. Y.

Phone: Chelsea 5508.

ШІФКАРТИ

ЧЕРЕЗ ГАМБУРГ, РОТЕРДАМ, АНТВЕРПЕН І ДАНЦІГ продаємо по стисло компанічних цінах і даємо окремі каюти нашим пасажирам:

ГРОШІ

Пересилаємо по найнизшім курсі: кождий цент повірений нам пересилаємо в якнайкоротшім часі а на доказ доручую рецепіси з підписом Ваших рідних що отримали гроші.

НОТАРІЯЛЬНИЙ

відділ полагодить Вам ріжні справи краєві і американські і постараєсь Вам безплатно о пашпорт до краю в дуже короткім часі.

Від ДЕПОЗИТІВ платимо 4 процент річно.

Наш Банк оснований в 1898 році.

ІНФОРМАЦІЇ уділяємо даром в ріжних справах.

EMIL KISS, Banker

133 Second Ave., New York, N. Y.

НАСЛІДКИ КОМУНІСТИЧНОЇ ПРОПАГАНДИ В ВЮНСДОРФІ, В НІМЕЧЧИНІ.

В таборі, в якому поміщуються німецькі біженці з сов. Росії і окраїнних держав розвинули в останньому часі большевицькі агенти енергійну агітацію. Наслідком її було, що отуманені приреченнями на райське життя в сов. Росії Німці на зборах заявили своє бажання повернення до Росії, та вислали делегацію до большевицького представника В. Коппа для виклопотання перед німецьким урядом дозволу на виїзд. Коппа заявив, що німецький уряд не має права їх задержувати, та порадив їм у випадку некорисного полагодження справи з боку німецького уряду відказатися від прийняття якоїнебудь праці. Деякі з біженців послухали ради Коппа, а коли адміністрація табору почала видалювати неохочих до праці, біженці зібравшись товпою жадали їх приняття назад до табору. При сьому товпа напала на заступника директора табору, котрий мусів ратувати життя утечою. Привести порядок вдалося тільки більшому відділови поліції.

CUNARD-ANCHOR

Найбільший, найкорший корабель в світі. Найчемнійша обслуга для пасажирів. У Вашій місцевости або сусідним місті находиться наш місцевий агент.

ДО УКРАЇНИ, ПОЛЬЩІ ЛИТВИ І ПРИБАЛТІЙСЬКИХ КРАЇВ ЧЕРЕЗ HAMBURG:

SAXONIA .....9. червня
II. кляса $180, III. кляса $125
Такса $5.00.

ЧЕРЕЗ CHERBOURG, SOUTHAMPTON, LIVERPOOL & GLASGOW:

AQUITANIA .....24. мая
CAMERONIA (нов.) 1. червня
CARONIA .....1. червня
ALBANIA (новий) 7. червня
MAURETANIA .....9. червня

ПОЩО ТЕРПІТИ?

Ревматичні, невральгічні і мускулярні долягання, скоро влекшите через негайне ужите

PAIN-EXPELLER

Торговельна марка Регістр. Уряду Злучених Держав.

Упевніться чи дають Вам правдивий і звісний понад 50 років.

Глядіть за торг. маркою ЯКОРА.

СТРИМАЙТЕ ВИПАДИ ВОЛОСЯ

Кому долягає випадане волося, нехай звернеться до мене. Я запевняю, що здужу сю недугу протягом тижня. Прийдіть і переконайтеся. Години приняття від 10. до 1. і 3. до 9. Як Ви поза Ню Йорком, то пришліть $1.35 почтовим переказом або марками а ми вишлемо Вам се средство. 36x

SONIA KURMAN,

11 Ridge St., cor. Grand St., New York, N. Y.

ЕКСТРА!

Найгарнійший календар воєнний на рік 1921 і катальог найліпших годинників, грамофонів і инших новостий, вишлемо кождому, хто надішле 15 центів марками на пересилку і опакованнє. Адреса:

PRACTICAL SALES CO., Dept. S., 1219 N. Irving Ave., Chicago, Ill.

РОЗУМНИЙ ЧОЛОВІК КУПУЄ МУДРО

УЖИВАЙТЕ ЗВІСНИЙ

"K I N G"

для заправи любих Вам напоїв.

"KING" запашний екстракт дає всяким напиткам дійсний смак, красу і вражіннє.

ПРОДАЄМО В СМАКАХ РУМУ, АЛЯШУ, СЛИВОВИЦІ, ТРЕСТЕРУ, ГРУШВКИ, КМИНІВКИ І ДР.

1 порція вистарчить на 4 галльони, ціна	$1.25
5 галльонів з тих родів	5.00
12 порцій	10.00

Висилайте гроші на моні-ордер або готівкою в реджістрованих листах. Вказівки в пакетах.

NATIONAL FLAVOR CO., 2130 FORBES STREET (D), PITTSBURGH, PA.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Товариство Ів. Франка, від. 83 У. Н. С. повідомляє що надзвичайний мітинг товариства відбудеться о 2. годині попол. в неділю, дня 22. мая с. р. в галі Українсько-Американських Горожан під ч. 822 Норт Френкаин стріт. Проситься членів, щоби кождий явився на мітинг. Неявившійся член заплатить кару 25 цнт., урядник 1 дол. — С. Чорномаз, секретар.

ГЛЕСТЕНБОРІ, КОНН. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 138 У. Н. С. повідомляє, що надзвичайний мітинг відбудесь о 2. годині попол. в неділю, дня 5. червня с. р. в галі брата І. Дядинка під ч. 123½ Ок стріт. Проситься всіх членів явитись на мітингу, бо є важні справи до полагодження. Неявившійся член заплатить кари 50 цнт., урядник 1 дол. — С. Конікевич, предс.; В. Блажейовський, секр.

ВАШИНГТОН, ПА. Товариство ім. Т. Шевченка, від 240 У. Н. С. повідомляє, що мітинг товариства відбудесь о 1. годині попол., дня 22. мая в галі І. Хухра на Van Voorhis, Pa. Подається до відома членам, що се є півричний мітинг. Всі члени мають явитись на мітингу. Неявившійся член буде караний. — М. Звірик, предс.; І. Хухра, секр.

ДЖАНСТАВН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 300 У. Н. С. повідомляє, що звичайний мітинг товариства відбудесь о 1. годині попол. в неділю, дня 22. мая в галі де звичайно. На порядку нарад будуть важні справи до полагодження. — В. Горзальський, предс.; А. Яшинч, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Бр. св. Петра і Павла, від. 245 У. Н. С. повідомляє, що мітинг товариства відбудесь о 4. годині попол. в неділю, дня 22. мая в галі церковній під ч. 18 Вудленд стр. Конче проситься бути всіх членів, бо є важні справи. — М. Скоропад, пр.; О. Собчак, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Г. Бр. св. Посафата, від. 217 У. Н. С. повідомляє, що звичайний мітинг товариства відбудесь о 2. годині попол. дня 22. мая с. р. в галі церковній при Годсон Евеню. На порядку нарад вирівнаннє вкладок і другі важні справи. — Н. Паснак, пр.; К. Шевчук, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 342 У. Н. С. повідомляє, що надзвичайний мітинг товариства відбудесь о 1. годині попол в неділю, дня 22. мая в галі церковній під ч. 645 Розевелт Евеню. Проситься всіх членів явитись на мітингу, бо є важні справи до полагодження. Члени довгуючі можуть вирівнати свої вкладки. — П. Плавушак, предс.; І. Маркович, секр.

МЕКАДУ, ПА. Товариство Сошествія св. Духа, від. 7 У. Н. С. повідомляє, що чвертьрічний мітинг товариства відбудесь о 7. годині вечером у суботу, дня 21. мая с. р. в галі церковній при Вест Блейн стріт. На порядку нарад важна справа до полагодженя. Неявившійся член заплатить кару 50 цнт., урядник 1 дол. — І. Котут, предс.; П. Пухір, секр.

ПИТСБУРГ, ПА. Братство св. Івана Хрестителя, від. 96 У. Н. С. повідомляє, що надзвичайний мітинг товариства відбудесь о 2. годині попол. в неділю, дня 22. мая с. р. в галі церковній при 7 Карсон стріт. На порядку нарад справи важні до полагодженя. Неявившійся член заплатить кару 50 цнт., урядник 1 дол. — Й. Дрґаш, предс.; С. Войтович, секр.

ВИЛКСБЕРІ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 223 У. Н. С. повідомляє, що звичайний мітинг відбудесь о 3. годині попол. в неділю, дня 22 мая, 1921, в галі церковній під ч. 635 Норт Ривер стріт. Проситься, щоби всі члени прибули на мітинг, бо є важні справи. Неявившійся член заплатить кару після статута. — І. Винник, пр.; Г. Тульак, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Юрія, від. 379 У. Н. С. повідомляє, що надзвичайний мітинг товариства відбудесь о 7.30 годині вечером в середу, дня 25. мая с. р. в галі церковній при Ірі і Робі стріт. На порядку нарад важні справи до полагодженя, як справа балю, що відбудеться дня 29. мая, 1921. Неявившійся член заплатить кару 50 цнт., урядник 1 дол. — Н. Чертівський, предс.; Т. Кухар, секр.

ВИЛКСБЕРІ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 99 У. Н. С. повідомляє, що мітинг товариства відбудесь о 1. годині пополудни, дня 22. мая, в галі церковній при 635 Ривер стріт. На порядку нарад буде справа Молодечого відділу і вибір комітету до балю. — Н. Рутко, предс.; П. Лавний, секр.

КУПУЙТЕ доми і льоти в центрі фабрично-ділових міст, відділених для кождого іздя до Ню Йорку. Хто хоче купити дім чи льоту при зелізниці і стріт-карі, хай зголоситься ліскусовно або особисто на нову адресу: W. G. WINTONIAK, 461—8th Ave., Room 215 (коло 34-ої улиці), New York City, або вечером під числом 101 St. Marks Pl. (E. 8th St.), New York City. 18-19

ХУСТКИ

ЛІТНІ І ЗИМОВІ, ШОВКОВІ І ВОВНЯНІ, МОЖНА НАБУТИ ПІД АДРЕСОЮ:

UKRAINIAN BAZAR,

168 East 4th Street, NEW YORK, N. Y.

БЕЗ НОЖА І МЕДИЦИНИ.

Перший Український Хіропрактор

ДР. АНДРЕЙ БОРАК

лічить ріжні задавнені хороби так МУЩИН ЯК ЖЕНЩИН

Ню Йорк офіс: 335 E. 18th Street. Понеділок, середа, пятниця від 10. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 1. Нюарк (Newark) офіс: 3 Belmont Ave. (cor. Court St., коло церкви) вівторок, четвер і субота від 10. рано до 8. вечер. 83вчс—

ОСТАЄТЕ В АМЕРИЦІ ЧИ ВЕРТАЄТЕ ДО КРАЮ

Найважнійшою річчю, щобисьте се зробили як найлучше і з найбільшою для Вас і для Вашої родини користю. Маєте намір остати в Америці чи виїхати до краю, маєте намір спровадити тут родину і утревалити собі життє в Америці чи задумуєте завести господарку в краю маєте намір набути собі дещо певного і доброго тут або в краю, маєте які справи до виведення в Америці або в краю. — Звернїть се з повним довірєм до нашого Товариства Помочі Еміґрантам — напишіть Ваше бажанє а одержите від нас найлучші вказівки та ретельну поміч і услугу в всякій справі, як американській так краєвій. — КОЛИ ЇДЕТЕ ДО КРАЮ АБО ХОЧЕТЕ СПРОВАДИТИ РОДИНУ ДО АМЕРИКИ АБО ПОДАТИ РОДИНІ ПОМІЧ — СЕЙЧАС НАПИШІТЬ ДО НАС ПО ІНФОРМАЦІЇ. — Щіть нашого Товариства Помочі Еміґрантам є дати нашим людям у всім чесну пораду і ретельну услугу. — На відповідь треба долучити 2 центову марку. Адресуйте так:

IMMIGRANT AID COMPANY, Inc., 49 East 7th Street, New York City.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших покликів).

Ціна одної стрічки 10 центів.

SO. BETHLEHEM, PA.

Товариство ім. Св. Дмитрія, від. 288 У. Н. С., устроює БАЛЬ в суботу, дня 28. мая с. р., в галі Українських під ч. 325 Carbon St. (Heights). На сім балю буде пригравати ґрана Укр. Банда і також будуть подрібні виграваня для дітий. Отже прошуємо всіх своїх членів, щоби явилися на сей балі всі як один. Котрий член не прийде, то заплатить кари $1.00, а урядник $2.00. Такожто просимо всіх поблизьких Українців, щоби прийшли на сей балі. За добру забаву ручить 18621

БАЛЕНИЙ КОМІТЕТ ТОВАРИСТВА:

Н. Верета, предс.; О. Періг, секр.; В. Даньчук, касієр.

АДВОКАТ

O. H. DROEGE

49 E. 7TH ST., NEW YORK

Розмовитесь по українськи.

Години урядові від 4. до 8. пополудни кождого дня, окрім неділь і свят.

KI-MOIDS

(ЗЕРНИСТІ) ПРОТИ НЕСТРАВНОСТИ

Смачне в ужитто, помічне; розпливаєсь сейчас на язику або у воді; уживайте після потреб.

СКОРА ПОМІЧ!

Є також в таблічках для вигоди купуючих.

Продукований через Scott & Bowne витворці SCOTT'S EMULSION 12

ЩАСЛИВІ ДНІ!

Наступлять для тих Українців в Америці, котрі будуть знати англійський язик. Коли Ви до сего часу не володієте ним, то вишийтеся до нашої школи а в протягу 3 місяців Ви будете читати, писати і говорити по англійськи. Пробні лекції і подробиці висилаємо на 10 цнт. грішми або марками, можна і канадійськими. Адресуйте:

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,

Dept. 46, 525 West 47th St., New York City.

ДЕШЕВИЙ СПОСІБ ЇЗДИТИ

на роботу, до школи, для розривки і забави найбільшим *Ranger*. Виберіть з 44 родів, барв і величини. Заощадіть $10 до $25 спроваджуючи прост з фабрики. Висилаємо на 30-дневну спробу і оплачуємо посилку в обі сторони, єсли не будете вдоволені. 12-місячна сплата на бажанє. З ощадностий за поїздки і часу, легко можна сплатити місячні роти. КОЛЕСНІ ОВВЕДИ і другі складові частини за половину звичайної ціни. Гроший не висилайте. Пишіть по великий, картинний катальоґ *Ranger*, є прополошені ціни і вимоги сплат. Катальоґ даром.

MEAD CYCLE COMPANY, Dept. H-375, CHICAGO

ХОЧЕТЕ ЇХАТИ ДО СТАРОГО КРАЮ?

ХОЧЕТЕ СПРОВАДИТИ РОДИНУ З КРАЮ?

ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ РІДНІ В КРАЮ ГРОШЕВУ ПОМІЧ?

ХОЧЕТЕ ПЕРЕВЕСТИ ЯКУ СУДОВУ СПРАВУ В СТАРОМУ КРАЮ, ВИРОБИТИ СОБІ ПОВНОВАЛЬСТЬ, КОНТРАКТ КУПНА І ПРОДАЖІ АБО ИНШИЙ ЯКИЙ ДОКУМЕНТ?

ХОЧЕТЕ ВИРОБИТИ СОБІ ПАШПОРТ?

ТО ПРИХОДІТЬ АБО ПИШІТЬ ДО ОДИНОКОЇ В АМЕРИЦІ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ІНСТИТУЦІЇ

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА.

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, INC.

30 E. 7-th STREET. NEW YORK, N. Y.

MONEY ORDERS

ДОЛЯРИ — КОРОНИ

Пересилаємо до всіх частий СЛОВАКІЇ по найнизшому денному курсі.

ДОЛЯРОВІ ПОСИЛКИ будуть виплачені особі готівкою в американських долярах.

КОРАБЕЛЬНІ БІЛЕТИ на всі лінії по точно компанійних цінах.

ІМІГРАЦІЯ. Виготовляємо скоро і точно всякі потрібні документи.

MOKRAY BROTHERS BANKERS

150 2nd STREET, PASSAIC N. J.

КОРОНИ або ДОЛЯРИ

ДО КОНСТАНТИНОПОЛЯ І КОНСТАНЦИ

НАЙПОСПІШНІЙШИМ ПАСАЖИРСЬКИМ КОРАБЛЕМ

ACROPOLIS

ВІДЗДЖАЄ З НЮ ЙОРКУ ОКОЛО 20-го ЧЕРВНЯ С. Р.

з Pier No. 5 U. S. ARMY TRANSPORT SERVICE, Hoboken, N. J.

	Білети III. кл.	III. кл. кабіна	II. клиси
До КОНСТАНТОНОПОЛЯ	145.00	$165	$250 і висше
До КОНСТАНЦИ	$145.00	$170	$250 і висше

$5.00 воєнна такса додатково.

Постарайтеся вчасно оплатити шифкарти для спровадження Вашої родини.

S. S. ACROPOLIS відїде з Констанци около 6-го липня

S. S. ACROPOLIS відїде з Константинополя около 10-го липня

AMERICAN BLACK SEA LINE, Inc.

під американським прапором

По повні подробиці голоситись до:

STEPHANIDIS, BENAS & COMPANY, GENERAL AGENTS

21—24 STATE STREET, NEW YORK

Всі уповажнені агенти можуть убігатися о права агентури.

ЛЮБИТЕЛІ МУЗИКИ!

Звісна на весь світ нюйорська першорядна фірма

КАРЛЬ ФІШЕР

ПОРУЧАЄ УКРАЇНСЬКОМУ ЗАГАЛОВИ СВІЙ СКЛАД МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ І ВСЯКИХ МУЗИКАЛІЙ.

ПРОДАЄ ВСЯКІ МУЗИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ, ПРИБОРИ, НОТИ, МЕТОДИЧНІ ПІДРУЧНИКИ ДЛЯ НАУКИ МУЗИКИ НА ВСЯКИХ ІНСТРУМЕНТАХ І ВЗАГАЛ ВСЕ, ЩО ВХОДИТЬ В ОБСЯГ МУЗИКИ.

Як поодинокі люди так і ті, що орґанізують музичні кружки, симчоки оркестри і банди на дутих інструментах, найдуть у тім складі все для них потрібне, а також дістануть всякі інформації для закупна відповідних інструментів і як учитись грати. Ся фірма основана українській відділ, який веде всяку переписку зі сторонами в українській мові. Тож сміло звертайтесь з своїми потребами до тої фірми в українській мові. Ілюстровані катальоґи висилаєсь на жадане. Весь товар досконалий, а ціни зниженні. Адреса:

CARL FISCHER, *COOPER SQUARE*, NEW YORK, N. Y.

ШІФКАРТИ

до КРАЮ І З КРАЮ на всі лінії по компанійних цінах без жадної доплати. Пасажерам помагаємо підчас цілої подорожи. — ВИСИЛКИ ГРОШИЙ ДО КРАЮ скоро і безпечно. — СПРАВИ НОТАРІЯЛЬНІ полагоджуємо успішно і фахово. — Чемна услуга. — Пишіть по безплатні інформації до звісного банкира.

I. HERZ, банкир і нотар, 249 W. 34th St., NEW YORK, N. Y.

ОБСЛУГА

СПРАВЕДЛИВА І БЕЗПЕЧНА — СКОРА І ПОВАЖНА

Є ТОЮ ГВАРАНЦІЄЮ, ЯКУ ДАЄ

BOSAK STATE BANK

SCRANTON, PA.

при пересиланню гроший, закупні шифкарт, виготовлюванню краєвих нотаріяльних і правничих справ як і при принимаиню щадничих вкладок.

Пишіть або зайдіть до банку а дістанете пораду даром.

30-ГО МАЯ 1921 день збірки званий "TAG DAY"

ВЕЛИКА ПАРТІЯ УКРАЇНЦІВ

відїде до старого краю посішано-почтовим кораблями просто без пересїдання до Гамбурга:

МОНТ КЛІНТОН 26. мая. САКСОНІЯ 9. червня.
МАНДЖУРІЯ 2. червня АКВІТАНІЯ 14. червня

тому, бажаючі виїхати в товаристві своїх земляків, повинні собі сейчас шифкарту замовити і щасливо вернути до своєї рідні.

ШИФКАРТИ

до краю і з краю, спродаємо стисло по цїні компанічній, а також, кождому пасажирови даємо осібну каюту на 2-4 особи.

ПАШПОРТИ

виготовляємо кождому в протягу 2-3 днів. За нуфри гарантуємо аж до самого Вашого дому в старім краю.

ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ

висилаємо скоро і по найнизшім курсі почтою, долярами, чеками і телеграфічно, під повною гарантією і відвічальностию.

У всїх справах, як тутешних так і в старо-краєвих, удайтесь в повним довірєм лише до:

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема лїпшого ремесла від автомобільного. Я є з краю довголїтний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчиться в нашій школї, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Зважте, що наша школа є одною з лїпших в Америці. Уважаєть до науки всі найновійші моделї автомобілїв. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьтеся з нами. Офіс отворений і в недїлї.

Записуйтесь до нашої школи. — L. Steranko, інструктор і механік.
Для інформації наш офіс отворений в недїлї до 12. т. в пол. Пишіть по катальоги

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

UNITED AMERICAN LINES

JOINT SERVICE — ПРЯМА ЛІНІЯ МІЖ НЮ ЙОРКОМ І ГАМБУРГОМ — JOINT SERVICE

Найлїпше полученє до всїх частий центральної Европи.

S. S. "MOUNT CLINTON" новий -------- 26-го МАЯ

Кораблї відїзджають з Ню Йорку з Pier No. 86, North River, при кінци Вест 46-ої ул.

Корабель "HANSA" (Ex-Deutschland), "BAYERN" (новий) і "WUERTTEMBERG" (новий) зачнуть їздити в місяци червни.

Кабіни з 2, 4 і 6 ліжками на всїх згаданих кораблях. Окремі їдальні, галї для курення, галї розривок і променадові поклади для ужитку породожних 3-ої кляси.

Для запевнення собі шифкарти пишіть до котрого небудь агента або

39 BROADWAY, NEW YORK, CITY.

WITH HAMBURG AMERICAN LINE WITH

КУПУЙТЕ ФАРМИ З БУДИНКАМИ І ЗАСІВОМ

НА ПОЛУДНЕ ВІД ФІЛАДЕЛФІЇ НА ЛІНІЇ ДО БАЛТІМОР С НАЙУРОЖАЙНІЙША ЗЕМЛЯ СХІДНИХ СТЕЙТІВ.

Тут управляється переважно кукурузa, пшениця і годується худоба. Перейшто 40 фамілій закупили фарми. Школи, зелїзничі стації, шпори, млини, фабрики і головний маркет близько. Добра цїна за продукти, тому не потрібно великої фарми, щоби зробити добре житє з родиною.

По інформацію голоситься або пишіть на адресу:

OMELAN KULCHYCKY,
833 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

ДРУГИЙ ОФІС: ELKTON, MD.

ЦЕКЛО В ХАТІ!

З ЖИТЯ НАРОДА В ОДНІЙ ДНІ.

ЦІНА 15 ЦЕНТІВ

Замовляти можна прямо в редакциї на адресу:
SVOBODA, 82 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ СВ. МИХАЇЛА

Коли Ви недужі на яку скірну недугу, немічні на силах, як маєте ревматизм, нечисту кров, сверблячу тїла, катар жолудка, солітер (наслїдник), конвульсії (падучу хороба), кашель, перестуду, внутрішні болї від подвигнення, або коли дбаєте про красу Вашого тїла і потребуєте лік на поріст волося, вусів, або для усунення волося, пофарбовання сивого волося, зроблення лиця гарним або взагалї на всї инші недуги, а хочете мати гарантовану пораду і добру медицину, то опишіть нам зараз Вашу недугу а наші знатоки медицини Вам поможуть. Жадайте катальог у:

ST. MICHAEL MEDICINE CO, INC.
CARLSTADT, N. J. Dep. D.

КОЛИ їдуть до краю то їдуть через:

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK

бо сї фірма старається о вигідні місця на шифах, помагає при полагодї формальностий передвиїздових на користь їдучих і обслугує якнайлїпше.

Звертається увагу на кораблї відходячі на 19-го, 21-го, 26-го і 28-го мая. — Місця резервується і визначується кабіни.

Доставляється докази виплат від посилок грошевих протягом кількох тижнів.

Тому в інтересі кождого удаватися лише до:

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK
141 WASHINGTON STREET, NEW YORK

СПОМИНИ УКРАЇНСЬКОГО ХЛОПЦЯ З НАТЗДУ ПОЛЯКІВ НА ВКРАЇНУ 1920-ГО РОКУ.

Подали: Я. Вільшенко і М. Ценовенко.

(6)

ОСМИЙ РОЗДІЛ.

БОРОТЬБА В СТЕПУ.

Що нам дальше робити? Чи розтаборитися на нічлїг, чи не зважати на змучення, а йти дальше під покривом ночі. Коли ми так нараджувалися, почали нараз брехати наші собаки. Чогож вони брешуть? Ось день на виднокрузі маячили постаті жовнірів на конях.

— Поляки! — викликнуло нараз кількох.

Тікаймо! — кричали жінки. Та годї було тікати: ми не могли знати скільки там може бути Поляків... Ануж є там більший відділ війска. Зрештою, як нам було тікати з дїтьми і жінками з возами запряженими волами, а навантаженими таким тягаром перед вояками на конях?! Колиж Поляків не багато, то можемо боронитися. Крім Карпенка, що мав дві рушниці, ці селяне зі сплїндованого села всі мали оруже, а навіть був у їх скоростріл на возі.

— В розстрільну! — приказав коротко учитель. — А ви, баби з дїтьми, хороніться, де котра може.

Розсипалися в розстрільну трохи попереду попід горб і в високій траві. Я лежав біля коваля Карпенка. Він дав мені свою другу рушницю. Зі завзятих грізних лиць видно було, що ніхто не боявся смерти — радше боялися, щоби живими не попастися Лихам у руки.

Спочатку не знали ми, що за ціль мають Поляки. Їх кількох цю хвилї підїздило кілька кроків і назад завертали. Може вони хотїли нас так змилити, щоби тимчасом більший відділ заскочив нас ззаду. А може не довіряли нам, таксамо як і ми їм. Вкінци рішилися: чвалом пустилися проти нас.

— Стрілай! — викликнув учитель. Гукнув вистріл. Наші стріляли наче мушторвані вояки. Кількох Поляків, що загналися за далеко, звалилися з коней. Наш скоростріл іще зовсім мовчав.

Ця невдача відібрала їх товаришам перший запал. Завернули назад. Та не на довго. Тому, що на конях видно було їх уже з далека, хотїли тепер наступити пішки. І справдї ми запримітили їх тепер щойно тоді, як були вже досить близько нас. Але ми не дали їм навіть часу до вистрілу. Привитав їх на скоростріл, привитали кріси! Цього, щоби в нас був скоростріл, Поляки не сподївалися. Лягло їх дуже багато. Мусїли відступати. Наші за ними в погоню. Що кілька кроків припадали в траву й сїкли втїкаючих Ляхів. Відійшла їм мабуть охота щераз наступати...

Тепер у нас не було вже двох думок, чи маємо тут ночувати. Ці недобитки Поляків над ранком могли знову відвідати нас, але тоді вже певно з великою силою і певно не без скорострілів як ось тепер. Ми зараз таки рушили в дорогу. Йшли цїлу ніч. Світив місяць. Ще дві три години й показалися доми передмістя. Заки дійшли ми до самого міста, стрінули ми ще один відділ утїкачів. Мущини в цьому відділї були також зоружені.

Перед самим містом побачили ми якихсь людей. Це міщане, чоловіки, жінки і дїти до місяцьового світла працювали над укріпленням міста: копали окопи. В місті майже ніхто з нас не міг найти нічлегу, бо всї доми були вже переповнені нашими вікачами; цеж була тепла лїтна ніч. І ми не самі були на дворі. Майже всї міщане увихалися по улицям міста, готовилися до оборони. Крані доми були обсаджені відділами повстанців. Від повстанців дізналися ми, що вони дістали приказ боронити місто разом з міщанами до останньої хвилї.

Ще не довго були ми в місті, коли нараз серед темряви роздалися крики:

— Поляки! Поляки!

І дійсно, геть за передмістям чути було поодинокі вистріли. Все побігло до оборонних ліній. Та показалося, що нема нїякої небезпеки. Не був це нїякий відділ, тільки польська стежа з кількох їздців. Вони загналися аж туди, щоби вивідатися щось про наше положення. Та коли переконалися, що ми вже з далека запримітили їх — завернули зараз назад.

(Далї буде).

ДІМ на 5 кімнат і город.

можу спродати Вам по дуже зниженій цїні, на місячні сплати по $20.00 з малим завдатком. Сей дім знаходиться в великім фабричнім містї близько фабрики, школи, церкви і т. д. Роботу дістанете в фабриках яку хочете.

Кождий читач сеї часописи, що пришле витате се оголошенє разом з купоном, з своєю докладною адресою, дістане сейчас відповідь і білет зелїзничий для себе і своєї жінки, щоб побачити дім, який хоче купити.

Пишіть або зголоситься на адресу:

W. G. WINTONIAK,
461 — 8th Avenue, Room 215, (коло 34-ої улиці), New York City.

КУПОН.

Пов. Пане!—Прошу прислати мені інформації і білет зелїзничий для:

Імя і назвиско.....

Адреса: ..... місто .....

Хочу їхати дня ..... о годині .....

A. J. Fulry
166-7th Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Український первородний кравець.
Phone 1797 South.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Години приняття: від 9. рано до 9. вечер, в недїлї до 4. пополудни.
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

БОЛГАРСЬКИЙ ЧАЙ НА КРОВ

прибавляє здоровлє і силу немічним. Влекшує запір, скріпляє ослаблений жолудок і нирки і дїлає прочищаючо на кров. Спитайте у Вашім другсторі або замовте впрост у фірми, а дістанете обезпеченю посилкою 1 велику для родини коробку за $1.25 або 3 коробки за $3.15 а 6 коробок за $5.25. Адресуйте: Marvel Products Company 29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.
106cy24

ДР. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР. вчс
Години урядові: 12-2 попол. і від 6-8 вечер, а в недїлї і свята від 10. рано до 2. попола. Телефон Stuyvesant 4493.
Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th St., New York, N. Y.

SANTAL CAPSULES MIDY

СКОРА ПОМІЧ на катар міхури і течі.
Певна і успішна.
Кожда капсула означена MIDY
Стережіться відробів.

НЕДУГИ МУЩИН
DR. KOLER
638 PENN AVENUE, PITTSBURGH, PA.
Говорить по українськи.
Др. Колер відбув свої студії в Росії і має 28 лїт досвіду у лїченню мущин. Голоситься особисто, почтою не лічу. Години приняття: від 9. рано до 5. веч., в недїлї від 9. до 2. попол.

ФАРМИ!

ФАРМА з 165 акрів, 14 кімнатний дім, обори і другі забудовання, 20 коров, 3 коні, 200 курий, всі фармерські знаряди, вози, великий сад овочевий, ріка з рибами, при битій дорозї, близько стації, школи, церкви. Цїна $6,800, готівкою $2.000. Писати по анґлїйськи до: 04-29
ROSEN & GRUNES,
99 E. Broadway, New York, N. Y.

ФАРМА 93 акрова в стейтї Ню Джерзи, близько двох міст, 1 година 40 мінут їзди до фарми з Ню Йорку, в тім 20 акрів ліса, решта орна чорна земля і пасовиско, 42 акри обсїяних житом, кукурузою, вівсом, бульбою, конюшиною, травою; гарний сад, жерельна вода на фармі, дім 8 румів, майже новий, з ганком, пивницею, критий дахівкою, комора, пома і синк в кухни; стайня на 30 штук худоби, нова, під дахівкою і 15 других окремих будинків; 7 дїйних корів, 2 ялївки, пара добрих коний, 100 старих курий, 17 безрог, 25 кавалків всїлякої машинерії; до міста, 3 стаций коляних, сторів, докторів, висшої школи, ліцеї ½ годїни ходу. За молоко $120.00 місячно приходу. Тікет до фарми $2.67. Цїна $6.000.00, готівки треба $3500.00, або трохи менше. Голоситься до: V. MAZURKEWYCH, 222—11th St., Basement, Brooklyn, N. Y. 16-19

ФАРМИ, купуйте лише з цїлим інвентарем при великих фабричних містах в українській околиці. Тут земля рівна без камїня; маємо ще фарми українсько-фармерське товариство, відділ У. Н. С. В. околиці міста Oneida, N. Y. аж до Rome є найлїпші фарми; проте вам скажуть наші українські фармери. Пишіть по цїнник і опис фарм до: 06вчс24
A. ФИЛИПЧАК,
DURHAMVILLE, Oneida, N. Y.
Telefon 38-F 41.

ФАРМИ ДО ВИБОРУ.

1) Фарма—50 акрів, з 12 кімнат дім, умебльований, стайнї, 3 корови, 2 коні, 150 курий, качок і індиків, машини. Цїна $2.800, готівка $1.000.

2) Фарма—36 акрів, з 8 кімнат дім, стайнї, 3 корови, 2 коні, дріб. Цїна $3.000, готівка $1.000.

3) Фарма—65 акрів, 1000 овочевих дерев, з 9 кімнат дім, стайнї, 4 корови, 2 коні, 100 курий; машини. Цїна $4.000, готівка $1.500.

4) Фарма—100 акрів, з 11 кімнат, умебльований, стайнї, 12 коров, 2 коні, безроги, кури; машини. Цїна $4.000, готівки $2.000. 17—

5) Фарма—400 акрів, з осібні мешкальні доми і другі забудовання, стайнї, 4 коні, безроги, кури; машини. Цїна $12.000, половина готівки.

Про ті всї і другі фарми зголоситься лише особисто а не листовно до: MR. NATHAN BAKST, 28 Canal St., New York, N. Y. Tel. Orchard 3125.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

1) Фарма 260 акрова, 180 орного, решта грубий ліс і пасовиско, великий сад, 10 румовий дім з телефоном, решта будинки в добрім станї, жерельна вода в домі і в стайнї, вода перепливає через фарму, 23 штук худоби, 3 коні; всї фармерські тульса; чверть милї від стейтової дороги. Цїна $8.500, вплати $4.750. Ся фарма надається для двох або трох.

2) 110 акрова фарма, 6 румовий дім з телефоном, вода при домі і на фармі, 2 гарні коні, 9 штук худоби, кури, тульса. Цїна $3.600, вплати $2.000.

3) 50 акрова фарма, 5 румовий дім, вода при домі і на фармі, 2 добрі коні, 2 корови, кури, тульса, при стейтовій дорозї. Цїна $3.300, вплати від $1300 до $1500. 15,18

Крім висше поданих фарм тут є ще і другі фарми на продаж, більші і меньші.

Дорогі Родимці, тепер якраз добра пора купити кавалок землї, по перше, що в містї часи дуже тяжкі і трін тяжко запрацьованій їдї скоро, а по друге тепер чоловік може оглянути добре землю. Понеже я не є агент а жию на своїй фармі, те хтоб мав гадку купити фарму межи українськими фармерами, нехай напише до мене, а я кождому напишу куди має їхати. Писати прошу на адресу:
MICHAEL PRYSTASZ,
Lee Center, N. Y.

ОКАЗИЙНА ПРОДАЖ.

ФАРМА 7 акрова, земля чиста, рівна і дуже урожайна, в стейтї New Jersey, в віддаленню 2 миль від міста а 10 мінут ходу від кари, при почтовій кроєї; дім о 2 румах новий, еще невикінчений, стайня, хлїв і курник, гарний сад, кільканайцять курий. Цїна 690 долярів готівкою. Голоситься лично або письмо на адресу: 18-20
VL. KNIHINITSKY,
30 East 7th St., New York, N. Y.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ БЛИЗЬКО ВЕЛИКИХ МІСТ.

154 акрів, новий дім, камінні барни, до фарми властитель віддає 30 штук худоби, 45 овець, 200 курий, автомобіль. Цїна $7.500, часть готівкою.

Фарма 190 акрів, на 12 кімнат дім, 2 стайнї, 12 коров, 3 коні, 150 курий, всякі знаряди і машини фармерські. Цїна $4500, на легкі сплати. Є ще і другі ріжнородні фарми на продаж, приступні для кождого купця. Голоситись до: 118—
S. M. KAPLAN,
276 Grand St., New York, N. Y.

НА ПРОДАЖ 165 акрова фарма, в сїм 46 акрів управної чорної урожайної землї, 85 дерев овочевих; досить ліса і грубого дерева, 6 кімнат в домі з ураженнем, і велика баня, курник, 3 другі забудовання; всї в добрім станї; 10 коров, 3 коні, 2 безроги, кури, вівця і ріжнородні фармерські машини і вози, повози, упряжи; 2 милї до стації зелїзничої, фабрик, шторів, а 6½ милї до міста. Цїна за всьо $3300, готівки $2000. Решта на легкі сплати. Мусить бути продана сейчас. Адреса: I. KIRMAN, Wauregan, Conn. 17-19

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

Купіть тоті 3 фарми коло воювних фабрик і межи містами бізнесовими. Будете моїми сусїдами. Я є сам фармер і поможу Вам як сусїд і свій знайомий Українець.

1) 80 акрів фарма, 4 румовий дім, баня і другі будинки, 4 корови, теля, кінь, кури, гуси, свинї і всї знаряди господарські. Цїна $2.500, $1.500 готівки.

2) 90 акрів фарма, 45 акрів управної землї, решта ліс і пасовиско; 6 коров, 4 телиці, 2 коні; знаряди і тульса господарські. Дім 11 румів, стодола 40x64 стіп, сайло 14x24 стіп і курник. Одна миля до міста і фабрик. Цїна $6.000, половина готівки або і менше.

3) 110 акрів фарма, 40 акрів під управу, решта ліс, пасовиско і потік; 15 румів дім, 2 стодоли, стайнї на 25 штук худоби. Будинки першої клясї. 10 коров, 3 телиці, 2 телят і 2 коні. Всї знаряди, тульси і ріжнородна машинерія господарська. Сайлвер шина 2 лиова інсаєвс і гесоліновим. Кузьня, шана і всї тульси ковальскі, одним словом сказати, всьо що згадане. Всьо за $9.500, готівки $4.000, решта на легкі сплати на довший час на 5 процент.

Товариші і брати мої! Ідіть де хочете а лїпше не найдете як се, бо тут 3 фарми продаються так тано задля незгоди з великими дїтьми, котрі не хотять слухати родичів старих Американців. Тоті фарми є для двох господарів, котрі моглиби зголитися або для коваля. Прошу приходити або писати до мене: EUSTACHIJ NYCHAY, Box 56, Stafordville, Conn.

ФАРМА З ВЕЛИКИМ САДОМ,

65 акрів землї, дім на 8 кімнат, баня, сайло, курник, шопа, ледївня, комора, 8 коров, 1 кінь, 100 кур, 250 курчат, вози і машини. Цїна $4.900, готівка $1.800. Доходу за молоко $135 місячно. 18-21

Фарма 125 акрів, дім на 9 кімнат, 2 бані, комора, курник і другі забудовання, 8 коров, 1 кінь, 80 курий, вози і машини. Цїна $3.700, готівки $1.600. Голоситись листовно або собисто до:
PISARKO & POKUTNY,
406 E. 5th St., New York, N. Y.
Telephone Orchard 7068.

ПРОЧ БЕЗРОБОТЄ! Ручимо кождому жінщинї удовідинити нашою системою як нинї легко заробити денно $10.00 і більше після наших вказівок. Пишіть зараз доки запас тревае до: UNIVERSAL SALES CO., 346 East 53rd St., New York City.

ДРІБНІ ОДОЛОШЕННЯ

Оголошення женитьби не приймається.

Оголошення продажи пошукувань платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщенє, за більше разів давсь відповідний опуст. Дворазове оголошенє з 5 стрічок $1.00.

Пошукую у важній справі НИКОЛУ ФЕДЯКА, з села Поточиска, повіт Городенка, Гал. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зголоситись до: WARWARA YAMCZUK, 4008—7th St., N. E. Minneapolis, Minn. 18-19

ПОШУКУЮ старшої віком женщини, котра хотїлаби занятися домом і двома дїтьми, яким мати померла. Голоситись: NICK KUCH, N. E. 1220 St. Belden Ave., Canton, Ohio. 18-19

ПОТРІБНО дївчини або бездїтної женщини до домашної роботи при фамілії. Робота легка. Платня $50 на місяць і повний борт. Робота стала. Більше приняє віддасть до пральнї. Голоситись до: MRS. R. FARGHAR, Apt. 9 W., 2178 Broadway, New York City. 18-20

УКРАЇНЦЯ потреба до Hardware Store, щоби умів трохи говорити по анґлїйськи, котрий хотїлби вивчитися на сеймстра, за зложенєм кациї. Голоситись до: UNIVERSAL INDUSTRIAL DISTRIBUTING CO., 332 E. 14th St. New York, N. Y. 17-20

ВИЙШОВ З ДРУКУ КАТАЛЬОГ ПЕРШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ В АМЕРИЦІ НА РІК 1921.

Єсли ви не маєте еще сего Катальога, то постарайтесь о него, а знайдете в нїм інтересні річи для вас. Пишіть на адресу: 9-18
UKRAINIAN BOOK STORE,
437 North Sixth Ave., Scranton, Pa.

БЮРО ДЕТЕКТИВІВ ДЛЯ СПРАВ КРИМІНАЛЬНИХ.

Подайте Ваші скарги до КАПІТАНА поліції детективів Gelless, щоби арештував того хто Вас обікрав, рішукав або ушкодив. Вишукуємо мужа або жінку коли покинули одно друге. Беремо справи розводів. Капітан детективів MICHAEL GELLES, 318 Broadway, New York. Tel. Worth 3515. Приймаємо справи по цїлій Америцї. 17ts—

ОПОВІЩЕННЄ.

Потреба агентів і перепродавців для продажи реальностий і земель. Ось зволять зголоситися по наші кооперативні контракти, якими зобовязуємося платити 10% комісього на продажи фарм а 2½% комісього на обмінї фарм на доми в містах, платячи Вам процент від домів і лотів. Адреса:

Box 18, in care Tyomies,
83 Grand St., Jersey City, N. J.
09-18

ПРОДАМ ВАРСТАТ КРАВЕЦЬКИЙ.

Одна машина до житя і машина до прасовання, два столи; а добрім місци. Тут нема більше кравців а дохід досить добрий; майже самі свої люде; робота є ще і може заробити добрі гроші. Продаю задля виїзду до краю через важну справу. Голоситися листовно або приїхати оглянути. ALBERT OREIN, 317 Blaver Street, Leetsdale, Pa. 17-18

ВИНАХІДНИКИ

Вишліть мені модель або рисунок Вашого винаходу егзамінації.

Жадайте мою книжочку винаходів п. з. „ПОРАДНИК ДЛЯ ВИНАХІДНИКІВ", котру отримаєте ДАРОМ.—Пишіть до мене по українськи.

Marcin Labiner,
Reg. Patent Atty. (S.),
15-PARK ROW, NEW YORK

ШИФКАРТИ

ДО КРАЮ І З КРАЮ ЧЕРЕЗ ГАМБУРГ, АНТВЕРП, РОТЕРДАМ І БРЕМЕН, на

ЛЬВІВ, КРАКІВ, ЧЕРНІВЦІ І ТАРНОПОЛЬ

поспішними кораблями.

ПАШПОРТИ

виробляємо в кількох днях даром!

ГРОШІ В ДОЛЯРАХ

до України, Буковини і Галичини, скоро і совісно, почтою і телеграфічно, з повною гарантією.

Наш Нотарійальний відділ дає чемне і чесне обслуженє.

По близші інформації приходіть або адресуйте: 95чс—

D. MEADOW,
190 AVE. B, NEW YORK CITY
(межи 11-ою і 12-ою улицею)

30 ПАТЕНТИ

Книжочка з інформаціями в патентових справах буде післана ДАРОМ на жадане.

ВИНАХІДНИКИ

і другі пишіть по нїм.

Імя A. M. WILSON є знане через 30 ЛІТ і кожда патентова справа нам віддана узнаєе найлїпше полагодженє. Пришліть модель або рисунок свого винаходу до провірення.

Пишіть днесь по українськи по українську патентову книжку на адрес:

A. M. WILSON,
Inc.
Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BLDG.,
WASHINGTON, D. C.

ПРОФ. ДОКТОР ДЕЙЧ
ДОКТОР МЕДИЦИНИ
Лїчить особисто з успіхом всякі недуги мущин, женщин і дїтий.
Dr. DEUTCH,
229 E. 14th St., New York City.
Тел. Stuyvesant 933.

СПЕЦІЯЛІСТ
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
Говорить по українськи.
Лїчить всї хронічні застарілі слабости мущин і женщин.
Лїкарська Порада Даром.
Год.: від 9. рано до 8. вечер.
В недїлї від 9. рано до 4. пол.
Dr. ZINS.
110 East 16th St. N.Y.
між Irving Pl. & Union Sq.

ДР. К. БІЛИК
Український Лїкар
Урядові години: від 11—1 і 5—7.
237 W. 48th St., New York, N. Y.
(коло Broadway)
Телефон офісу: Bryant 1569
Телефон дому: Academy 5091

ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ

до ДАНЦІГА, ГАМБУРГА, ВАРШАВИ, КРАКОВА і ЛЬВОВА.

Стрічаємо пасажирів на стациях і опікуємось пакунками пасажирів.

Спроваджуємо Ваші родини з краю. Вже сотки українських родин приїхало до Америки за нашим посередництвом.

Посилаємо гроші до всїх старого краю, з повною гарантією телеграфічно, чеком або почтою. По дорученню гроший даємо оригінальні посвідки від осіб яким переслано гроші.

За другими поясненями звертатися до: 111—
HENRY C. ZARO, Banker,
39 Cooper Sq., Dt. U.,
New York, N. Y.

ПЕРШЕ І НАЙБІЛЬШЕ УКРАЇНСЬКЕ БЮРО В ШІКАГО
AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE, 1011 MILWAUKEE AVE.

Пересилає гроші через Земельний Банк Гіпотечний у Львові в долярах або в виміні на марки. Продаємо ШИФКАРТИ на всї кораблевні лінії, по цїні компанічній. Даємо всї потрібні вказівки до подорожи і опікуємося куфрами. Спроваджуємо з краю і виробляємо потрібні документа до конзуля Американського. У всяких справах краєвих як рівнож Американських даємо добру раду і полагоджуємо корисно. Нашим гаслом є: чесна і совісна обслуга. Пишіть або приходіть до:

AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE,
1011 MILWAUKEE AVE., CHICAGO, ILL.